

Kirkkohallituksen yhteistoimintasääntö

Hyväksytty 31.12.1997

1 §

Soveltamisala

Sen lisäksi, mitä työsuojelun valvonnasta ja muutoksenhausta työsuojeluasioissa annetun lain (131/1973) 8, 10 ja 11 §:ssä säädetään, sovelletaan työnantajan ja työntekijän väliseen yhteistoimintaan kirkkohallitukselle tämän säännön määräyksiä.

Tässä säännössä olevat työsuojelua koskevat määräykset ovat voimassa virka- ja työehtosopimuksena.

2 §

Yhteistoiminnan tarkoitus

Kirkkohallituksen ja sen työntekijöiden välisen yhteistoiminnan tarkoituksena on edistää suunnitelmallisesti työn turvallisuutta ja terveellisyyttä sekä työssä jaksamista ottaen huomioon tehtävissä ja työympäristössä vaikuttavat ruumiilliset ja henkiset rasitustekijät sekä turvata henkilöstön tiedonsaanti- ja vaikuttamismahdollisuudet omaa työtään, työsuhteturvaansa ja työympäristöään koskevien päätösten valmistelussa ja toteuttamisessa.

3 §

Yhteistoiminnan osapuolet

Tässä säännössä tarkoitetun yhteistoiminnan osapuolina ovat kirkkohallitus ja sen palveluksessa oleva henkilöstö. Tässä säännössä tarkoitetaan työntekijällä myös viranhaltijaa.

Kirkkohallituksen henkilöstöllä tarkoitetaan tässä säännössä kaikkia kirkkohallituksen palveluksessa olevia henkilöitä.

Kirkkohallituksen johdolla tarkoitetaan tässä säännössä kansliapäällikköä, kirkkoneuvoksia, viestintäjohtajaa, työsuojelupäällikköä, konttoripäällikköä, taloustoimiston toimistopäällikköä ja toiminnallisen osaston johtajan sijaiseksi määrättyä johtavaa sihteeriä.

Niitä, jotka eivät kuulu johtoon, kutsutaan tässä säännössä työntekijöiksi.

Kirkkohallituksen edustajista määrätään 5 ja 12 §:ssä.

Työntekijöiden edustajia ovat pääluottamusmies, luottamusmies, työsuojeluvaltuutettu tai muu yhteistoiminnasta seurakunnassa 6.10.1997 allekirjoitetun virkaehto- ja suositussopimuksen allekirjoittajajärjestöjen tai niiden paikallisten alayhdistysten nimeämä henkilö sen mukaan kun tässä säännössä määrätään.

4 §

Yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluvat asiat

Yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluvat:

- 1) työkykyä ylläpitävän ja työssä jaksamista edistävän toiminnan periaatteet, työsuojelun toimintaohjelma ja työsuojelun yhteistoiminta;
- 2) työntekijöiden asemaan olennaisesti vaikuttavat rationalisointi-, kehittämis- ja laitehankkeet, olennaiset muutokset työtehtävissä ja töiden ja työtilojen järjestelyissä;
- 3) henkilöstöhallinnon periaatteet ja henkilöstöasioissa noudatettavat menettelytavat sekä henkilöstön kehittämisperiaatteet, johon sisältyvät henkilöstö- ja koulutussuunnitelmat;
- 4) kirkkohallituksen talousarvioehdotus sekä toiminta- ja taloussuunnitelma;
- 5) tuotannollisista ja taloudellisista syistä toimeenpantavat osa-aikaistamiset, lomauttamiset ja irtisanomiset sekä niihin liittyvät koulutus- ja uudelleensijoittamisratkaisut;
- 6) työaikojen sekä työ- ja lomavuorojen yleiset järjestelyt, säännöllisen työajan aloittamisen ja lopettamisen sekä lepo- ja ruokailutaukojen ajankohdat samoin kuin työpaikkaruokailun järjestelyt ja ehdotusten tekeminen työpaikkaruokailun kehittämiseksi;
- 7) henkilöstöpalvelujen ja virkistystoiminnan järjestäminen;
- 8) sisäisen tiedotuksen periaatteet ja sisäisen vuorovaikutuksen kehittämisperiaatteet;
- 9) aloitetoiminnassa noudatettavat periaatteet; ja
- 10) sukupuolten tasa-arvon edistämisestä laaditut suunnitelmat.

5 §

Yhteistoimintaorganisaatio

Yhteistoimintaa varten kirkkohallituksessa on työsuojelupäällikkö, työsuojeluvaltuutettu ja kaksi varavaltuutettua sekä työympäristötoimikunta, joiden toimikausi on neljä kalenterivuotta.

Yhteistoimintaa varten pidetään tarvittaessa myös työpaikkakokouksia.

6 §

Työsuojelupäällikkö

Kirkkohallitus nimeää työsuojelusta ja tässä säännössä tarkoitettua muusta yhteistoiminnasta vastaavan työsuojelupäällikön sekä tälle varahenkilön.

Työsuojelupäällikön tulee olla riittävän perehtynyt kirkkohallituksen työsuojelukysymyksiin. Hänelle tulee järjestää näiden tehtävien hoitamista varten riittävät toimintaedellytykset.

7 §

Työsuojelupäällikön tehtävät

Työsuojelupäällikön tulee:

- 1) perehtyä työsuojelua koskeviin säännöksiin, määräyksiin ja ohjeisiin sekä huolehtia niiden saattamisesta henkilöstön tietoon;
- 2) osallistua työsuojelua koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin, jos tarkastuksen tai tutkimuksen toimittaja katsoo sen tarpeelliseksi;
- 3) perehtyä työn turvallisuutta ja terveellisyyttä koskeviin työolosuhteisiin kirkkohallituksessa, seurata niiden kehitystä, osallistua työsuojelu- ja työympäristötyön suunnitteluun, osallistua työpaikan työsuojelun toimintaohjelman valmisteluun, ryhtyä toimenpiteisiin havaitsemansa epäkohdan tai puutteellisuuden poistamiseksi sekä osallistua työkykyä ylläpitävään toimintaan työpaikalla;
- 4) ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin tämän sopimuksen mukaisen yhteistoiminnan järjestämiseksi ja ylläpitämiseksi sekä toimia yhteistoiminnan kehittämiseksi;
- 5) pitää yhteyttä työsuojeluvaltuutettuihin ja muihin työntekijöiden edustajiin sekä työsuojelu- ja terveydenhuoltotehtävissä toimiviin henkilöihin; ja

6) suorittaa ne muut tehtävät, jotka työsuojelun valvontalain ja -asetuksen (954/73) sekä niiden nojalla annettujen määräysten mukaan hänelle kuuluvat.

Jollei kirkkohallituksen organisaatiosta muuta johdu, työsuojelupäällikön tulee sen lisäksi, mitä 1 momentissa on määrätty:

- 1) huolehtia siitä, että kirkkohallituksen asianomaiset yksiköt saavat tarpeelliset tiedot työsuojelua koskevista säännöksistä, määräyksistä ja ohjeista;
- 2) tehdä esityksiä kirkkohallitukselle toimenpiteistä tutkimuksen järjestämiseksi työpaikalla sattuneen tapaturman tai havaitun tapaturmavaaran, ilmenneen ammattitaudin tai havaitun ammattitautivaaran tahi muiden työpaikalla ilmenneiden työstä johtuvien sairauksien johdosta;
- 3) kiinnittää kirkkohallituksen huomiota siihen, että säädetyt työn turvallisuuteen ja terveellisyys-teen liittyvät käyttöönotto- ja kunnossapitotarkastukset toimitetaan;
- 4) osallistua työkykyä ylläpitävän toiminnan suunnitteluun työterveyshuollon toimintasuunnitelmaa ja yksilöllistä toimenpidesuunnitelmaa laadittaessa sekä osallistua suunnitelmien toteuttamiseen;
- 5) ylläpitää yhteyksiä työsuojeluviranomaisiin;
- 6) tehdä kirkkohallitukselle esityksiä toimenpiteisiin ryhtymisestä tarpeellisen ensiaputoiminnan ja sitä koskevan koulutuksen järjestämiseksi kirkkohallituksessa;
- 7) tehdä kirkkohallitukselle esityksiä toimenpiteistä työpaikan työsuojeluun liittyvän työnopastuksen, koulutuksen ja tiedotustoiminnan järjestämiseksi;
- 8) perehtyä työsuojeluun vaikuttaviin työpaikan muutos-, uudistus- sekä tapaturmien ja terveysvaarojen ehkäisy-suunnitelmiin kustannusarvioineen;
- 9) seurata tehtyjen esitysten toteutumista esimerkiksi pyytämällä tietoja niiden aiheuttamista päätöksistä tai toimenpiteistä; sekä
- 10) antaa kirkkohallitukselle vuosittain kertomus toiminnastaan, jollei se sisälly mahdollisen työympäristötoimikunnan toimintakertomukseen.

8 §

Työsuojeluvaltuutettu ja varavaltuutetut

Kirkkohallituksen työntekijät valitsevat keskuudestaan työsuojeluvaltuutetun ja kaksi varavaltuutettua.

Työsuojeluvaltuutetun ja varavaltuutettujen vaali järjestetään siten, että kirkkohallituksen kaikilla työntekijöillä on mahdollisuus osallistua vaaliin.

Työsuojeluvaltuutetun palvelussuhteen päättyessä tai hänen erotessaan tehtävästään kesken toimikautensa hänen sijaansa tulee jäljellä olevaksi toimikaudeksi ensimmäinen varavaltuutettu, jolle ennen vaalia ole toisin sovittu, ja vastaavasti tämän sijalle tarvittaessa toinen varavaltuutettu. Jos kesken työsuojeluvaltuutetun toimikautta joudutaan suorittamaan uusi työsuojeluvaltuutetun vaali, tämä valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi.

9 §

Työsuojeluvaltuutetun tehtävät

Työsuojeluvaltuutetun tulee edustaessaan kirkkohallituksen henkilöstöä sekä suhteessa työsuojeluviranomaisiin:

- 1) perehtyä työsuojelua koskeviin säännöksiin, määräyksiin ja ohjeisiin sekä osallistua työpaikan työsuojelun toimintaohjelman valmisteluun;
- 2) osallistua työsuojelua koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin, milloin tarkastuksen tai tutkimuksen toimittaja katsoo sen tarpeelliseksi;
- 3) osallistua tarvittaessa ja milloin se tutkimuksen luonne huomioon ottaen on mahdollista muuhun kuin edellisessä kohdassa tarkoitettuun tutkimukseen, joka on toimeenpantu sattuneen tapaturman tai havaitun tapaturmavaaran, ilmenneen ammattitaudin tai havaitun ammattitautivaaran tahi muiden ilmenneiden työstä johtuvien sairauksien johdosta;
- 4) perehtyä työn turvallisuutta ja terveellisyttä koskeviin työolosuhteisiin tarkkailemalla niitä säännöllisesti eri työskentelypaikoissa ja seuraamalla niiden kehitystä työn turvallisuuden ja terveellisuuden kannalta sekä ilmoittaa havaitsemistaan puutteista ja epäkohdista ensiksi asianomaiselle työnjohdolle ja työsuojelupäällikölle sekä tarvittaessa työsuojeluviranomaiselle, sekä osallistua työkykyä ylläpitävään toimintaan työpaikalla;
- 5) osallistua työkykyä ylläpitävän toiminnan suunnitteluun työterveyshuollon toimintasuunnitelmaa ja yksilöllistä toimenpidesuunnitelmaa laadittaessa sekä osallistua suunnitelmien toteuttamiseen ja seurantaan;
- 6) toimia erityisesti työsuojelua koskevan yhteistoiminnan kehittämiseksi kirkkohallituksessa;
- 7) pitää yhteyttä työsuojelupäällikköön ja muihin työsuojelu- tai työterveyshuoltotehtävissä toimiviin henkilöihin sekä työsuojeluviranomaisiin;
- 8) perehtyä työsuojeluun vaikuttaviin työpaikan muutos-, uudistus- sekä tapaturmien ja terveysvaarojen ehkäisy-suunnitelmiin kustannusarvioineen;
- 9) osallistua työympäristötoimikunnan jäsenenä yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluvien asioiden käsittelyyn erityisesti silloin kun asia koskee työsuojeluun tai työterveyteen liittyviä kysymyksiä; sekä

10) suorittaa muut tehtävät, jotka valvontalain tai -asetuksen, niiden nojalla annettujen määräysten tahi muun lainsäädännän mukaan hänelle kuuluvat.

10 §

Työsuojeluvaltuutetun asema ja oikeudet

Työsuojeluvaltuutetulla on oikeus saada tehtävänsä suorittamista varten nähtäväkseen sellaiset asiakirjat ja luettelot, joita kirkkohallituksen on pidettävä työsuojelua koskevien säännösten ja määräysten mukaan. Hänellä on oikeus tutustua työn turvallisuutta ja terveellisyttä koskeviin lausuntoihin ja tutkimustuloksiin sekä saada kaikista edellä tarkoitetuista asiakirjoista jäljennöksiä maksutta. Työsuojeluvaltuutetulla on myös oikeus työterveyshuoltolain nojalla saada työterveyshuoltotehtävissä toimivilta henkilöiltä sellaisia näiden asemansa perusteella saamia tietoja, joilla on merkitystä henkilöstön terveyden sekä kirkkohallituksen työolosuhteiden terveellisyksen kehittämisen kannalta.

Työsuojeluvaltuutettu ei saa tämän tehtävänsä vuoksi laiminlyödä palvelussuhteesta johtuvia velvollisuuksiaan. Kirkkohallitus ei saa ilman pätevää syytä kieltäytyä vapauttamasta työsuojeluvaltuutettua tämän säännöllisestä työstä sellaiseksi kohtuulliseksi ajaksi, jonka hän tarvitsee työsuojeluvaltuutetun tehtävien hoitamista varten. Edellä tarkoitettua vapautusta määrättäessä noudatetaan työsuojelun valvonnasta annetun asetuksen 24 §:n säännöstä.

Kirkkohallitus korvaa työsuojeluvaltuutetulle tämän työaikana suorittamien työsuojelua koskevien tehtävien hoitamisesta aiheutuvan ansion menetyksen. Työsuojelua koskevista työajan ulkopuolella tai vapaapäivänä suoritetuista välttämättömistä tehtävistä kirkkohallitus suorittaa kohtuullisen korvauksen. Jos työsuojeluvaltuutetun säännöllistä työaikaa ei ole määritelty, katsotaan hänen tässä pykälässä tarkoitetun työaikansa alkavan kello 8.00 ja päättyvän kello 16.00. Näistä tehtävistä työsuojeluvaltuutetun tulee mikäli mahdollista etukäteen sopia kirkkohallituksen kanssa, jollei tehtävä johdu työsuojeluviranomaisen määräyksestä.

Työsuojeluvaltuutetulle suoritettava edellä mainittu korvaus työsuojelua koskevien tehtävien työaikana suorittamisesta aiheutuneesta ansion menetyksestä lasketaan sen mukaan, mitä työsuojeluvaltuutettu olisi työssään ansainnut sinä aikana, jona hän joutui hoitamaan edellä mainittuja tehtäviä.

Edellä tarkoitettuna kohtuullisena korvauksena työsuojeluvaltuutetun työajan ulkopuolella suorittamista työsuojelua koskevista välttämättömistä tehtävistä tai työympäristötoimikunnan kokouksiin

osallistumisesta pidetään kirkon yleisen virkaehtosopimuksen kulloinkin voimassa olevan määräyksen mukaisia seurakunnassa noudatettavia kokouspalkkioita.

Työsuojeluvaltuutetun irtisanomisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä työsopimuslain 53 §:n 2 momentissa säädetään luottamusmiehen työsopimuksen irtisanomisesta.

11 §

Työsuojeluvaltuutetun asema

Työsuojeluvaltuutetun ollessa estynyt tehtäviensä hoitamisesta hänen tilallaan toimii ensimmäinen varavaltuutettu ja tämänkin mahdollisesti estyneenä ollessa toinen varavaltuutettu. Työsuojeluvaltuutetun tulee ilmoittaa esteestään työsuojelupäällikölle ja varavaltuutetulle.

12 §

Työympäristötoimikunta

Kirkkohallituksessa on työympäristötoimikunta.

Työympäristötoimikunnassa on kahdeksan jäsentä, joista kaksi edustaa kirkkohallitusta työnantajana ja kuusi kirkkohallituksen työntekijöitä.

Kirkkohallituksen edustajana toimii työsuojelupäällikkö sekä yksi muu kirkkohallituksen johtoa edustava jäsen. Työntekijöiden edustajina toimivat työsuojeluvaltuutettu sekä varavaltuutettujen ja pääsopijajärjestöjen asettamien luottamusmiesten yhteisessä kokouksessaan keskuudestaan valitsemat henkilöt.

Työympäristötoimikunnan puheenjohtajana toimivat vuorovuosina työsuojelupäällikkö ja työsuojeluvaltuutettu. Työympäristötoimikunta kokoontuu puheenjohtajan kutsusta käsittelemään yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluvia asioita. Työympäristötoimikunta on kutsuttava koolle myös, jos varapuheenjohtaja sitä ilmoittamaansa asiaa varten pyytää. Työympäristötoimikunnan kokous on pidettävä vähintään kerran neljännesvuodessa.

13 §

Työpaikkakokous

Työpaikkakokous on työnantajan ja työntekijöiden välinen yhteistoimintaelin.

Työpaikkakokouksessa käsitellään tämän sopimuksen 4 §:n mukaisia yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluvia asioita.

Työpaikkakokouksen kutsuu koolle työpaikan esimies. Hän toimii myös työpaikkakokouksen puheenjohtajana. Työpaikkakokous on kutsuttava koolle myös silloin, jos vähintään 1/3 työpaikan henkilöstöstä sitä esittää jonkin 4 §:ssä tarkoitetun asian käsittelemistä varten. Työpaikkakokoukseen on jokaisella henkilöstöön kuuluvalla oikeus osallistua.

Työpaikalla tarkoitetaan kirkkohallituksen virastoa kokonaisuutena, kutakin osastoa ja sen alayksikköä sekä kirkkohallituksen erillisyyksikköä.

14 §

Yhteistoimintamenettely

Yksittäistä työntekijää koskeva yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluva asia käsitellään ensisijaisesti asianomaisen henkilön ja hänen esimiehensä välillä.

Jos yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluva asia koskee kirkkohallituksen tai sen toimintayksikön työntekijöitä yleisesti, asia käsitellään sen laadusta sekä henkilöstön määrästä ja kirkkohallituksen olosuhteista riippuen työympäristötoimikunnassa tai työpaikkakokouksessa. Samoin käsitellään myös yksittäistä työntekijää koskeva asia, jos sillä on periaatteellista merkitystä ja asianomainen työntekijä sitä pyytää.

15 §

Tiedottamisvelvollisuus

Kirkkohallituksen on pidettävä henkilöstön saatavana tietoja kirkkohallituksen toimintaa ja tavoitteita koskevista yleisistä asioista ja niiden kehitysnäkymistä. Henkilöstölle on tiedotettava sen asemaan olennaisesti vaikuttavista tekijöistä ja niissä tapahtuvista muutoksista. Henkilöstöllä on pyydettyessä oikeus saada tietoja tässä pykälässä tarkoitetuista asioista.

16 §

Säädöskokoelmat

Kirkkohallitus hankkii työsuojeluvaltuutetun tehtävän hoitamista varten sekä työsuojelu- tai työympäristötoimikunnan käyttöön näille kuuluvien tehtävien hoitamista varten tarpeelliset laitteet, asetukset ja muut pysyväismääräykset.

17 §

Toimitilat

Kirkkohallitus järjestää työsuojeluvaltuutetulle paikan, jossa voidaan säilyttää hänen tehtäviään varten tarvitsemansa asiakirjat ja toimistovälineet. Milloin tehtävien laatu ja laajuus sitä edellyttävät, työsuojeluvaltuutetulle on osoitettava paikka, jossa hän voi käydä tehtävänsä hoitamista varten välttämättömät keskustelut.

18 §

Sopimuksen täytäntöönpano ja erimielisyyksien ratkaiseminen

Mikäli paikallisesti ei päästä yksimielisyyteen tämän sopimuksen tulkinnasta ja sen oikeasta soveltamisesta siltä osin kuin kysymys on työsuojeluorganisaatiosta, erimielisyys ratkaistaan 6.10.1997 allekirjoitetun yhteistoimintaa seurakunnissa koskevan sopimuksen osapuolten yhteisellä neuvottelulla, viime kädessä pääryhmässä.

19 §

Ilmoitusvelvollisuus

Työsuojelupäälliköstä, työsuojeluvaltuutetusta, varavaltuutetuista ja työympäristötoimikunnan jäsenistä tehdään erikseen annettujen ohjeiden mukainen ilmoitus Työturvallisuuskeskukselle.

20 §

Voimaantulosäännös

Tämä sääntö tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1998 ja sillä kumotaan 6 päivänä lokakuuta 1994 annettu kirkkohallituksen työpaikkademokratiasääntö.

Työympäristötoimikunnan ensimmäisenä puheenjohtajana on työsuojelupäällikkö.